

RUMUNIJA: STIGMATIZACIJA DECE OBOLELE OD SIDE

Author: [Traian George](#)

Predrasude prisiljavaju mlade obolele od SIDE da vode usamljenicki zivot.

Odrastanje u Rumuniji je tegobno za mnogu decu, pogotovo za one koji odrastaju u siromastvu, ali za one koji su zarazeni virusom HIV situacija je jos gora.

U Rumuniji je proporcionalno najvise dece zarazene virusom HIV ili Side u Evropi, ali veci deo stanovnistva veruje da bi ljudi zarazeni virusom trebalo da budu izolovani u bolnicama cime bi se izbeglo mesanje sa zdravim delom populacije.

Laura je, slucajno, pre tri godine otkrila da je HIV pozitivna. "Posvajala sam se sa svojom majkom, i tada mi je odjednom to rekla", kaze ona.

"Bila sam u soku, plakala sam danima, i tek sam uz pomoc lekara prevazisla krizu".

"Ipak, jos uvek ne smem da to kazem svojim drugovima iz razreda jer se plasim da cu biti izolovana, ili da ce me cak naterati da prekinem skolovanje".

Laurin strah je razumljiv. Cak su i porodice i prijatelji zarazenih skloni tome da ih izbegavaju. Istrazivanja javnog mnjenja takodje otkrivaju da javnost veruje kako je duznost drzave, a ne njihovih porodica, da se brinu o njima.

Napori koje rumunske vlasti i medicinski eksperti cine da bi edukovali javnost o SIDI uglavnom su uspesni, a manje od sezdeset odsto dece zarazene HIV virusom pohađaju drzavne skole u Rumuniji, saopstio je UNICEF proslave godine.

Vecina onih koji pohađaju drzavne skole su u mogucnosti da to cine samo ukoliko cuvaju tajnu o svojoj bolesti, dodaje ova organizacija Ujedinjenih nacija.

Uprkos javnim kampanjama ciji je cilj edukacija javnosti, mnogi Rumuni ne znaju kako se virus prenosi i tako su slabo obavesteni o ovoj bolesti da izbegavaju svaki fizicki kontakt sa obolelima od SIDE.

"Imao sam problema sa zubima, ali niko od zubara koje sam kontaktirao nije zeleo cak ni da me pregleda", kaze Dumitru, sedamnaestogodisnjak koji je oboleo od SIDE. "Veoma su bili uplasceni da se slucajno ne zaraze".

Rumunski mediji su zabelezili cak ekstremnije slucajeve histerije u vezi sa ovom bolescu medju zaposlenima u drzavnim institucijama.

U jednoj osnovnoj skoli u Konstanci, dvesta kilometara istocno od Bukuresta, preneli su mediji, nastavnici su odbijali da dotaknu predmete koji su bili u kontaktu sa HIV pozitivnom decom.

Cak i oni koji su zaduzeni za pruzanje pomoci ovoj deci cesto nisu dobro informisani o bolesti i imaju brojne predrasude.

"Vecina ljudi ima problema da shvati kako deca zarazena HIV virusom imaju normalna osećanja i fizioloske potrebe", kaze Venera Botesku, predstavnik medjunarodne organizacije za razvoj "World Vision" sa sedistem u Konstanci.

"Predrasuda je tako puno, a one su cesto posledica nedostatka, cak i minimuma potrebnih informacije".

"Ljudi ovde moraju postati odgovorniji. Samo je nekoliko roditelja zarazene dece bilo dovoljno znatizeljno da saznaju vise o bolesti ili da se bore protiv nje".

Zvanicna statistika pokazuje da je broj dece zarazene HIV virusom sada u porastu. Institut za zarazne bolesti "Doktor Matei Bals" iz Bukuresta je proslave godine izneo procenu da je vise od 11.500 dece bilo HIV pozitivno ili je vec obolelo, za razliku od kraja 2003. godine kada je ukupno bilo 11.000 zarazenih.

Neki specijalisti kazu da je to samo vrh ledenog brega jer mnogi zarazeni ne dolaze na medicinske tretmane i stoga ih nema u statistickim podacima.

"Mozda cemo morati da prihvatimo da je prava brojka deset puta veca nego sto se to vidi iz zvanicnih podataka", kaze Rodika Matusa, doktor iz rumunske humanitarne organizacije "Hope".

Vlada insistira, medjutim, da Rumunija postaje model za primer drugim vladama u pogledu uspostavljanje

kontrole nad ovom bolešću, u saradnji sa farmaceutskim kompanijama i međunarodnim organizacijama, jer je učinila dostupnim neophodne trokomponentne antiretrovirusne koktele.

Mnogi zdravstveni stručnjaci kažu da je u stvarnosti situacija manje ružičasta jer je terapija i dalje veoma skupa, a mnogi oboleli je uopšte ne primaju. U bolnicama često vlada nestašica ovih lekova, te pacijenti ostaju bez potrebnih doza u pojedinim periodima što podstiče njihov organizam da razviju otpornost prema ovom medicinskom tretmanu.

Stavise, zdravstveni eksperti strahuju da bi drugi talas SIDE mogao pogoditi Rumuniju kada deca rođena u kasnim osamdesetim budu dovoljno zrela za polni odnos preko koga bi prenela bolest partnerima.

Jeftini heroin koji je nedavno preplavio Bukurest je još jedan faktor posto mnogi koriste već upotrebljavane igle i na taj način prenose virus bez seksualnog kontakta.

Sve to, kažu eksperti, čini edukaciju o SIDI važnijom nego ikad.

"Ljudi treba da saznaju da je SIDA zarazna bolest kao i mnoge druge, i da ne predstavlja sramotu za obolele i njihove porodice, kao što to ljudi obično misle", kaže Kornelija Konstantin iz fondacije CHI-RO, koja se bavi problemima među decom obolelom od ove bolesti.

Trajan George Horija je novinar dnevnog lista "Kotidianul" iz Bukuresta.

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/rumunija-stigmatizacija-dece-obolele-od-side>